

Тақырыбы: Нарықтық
экономикадағы тасымалдауды
жоспарлау ерекшеліктері

Орындаған: Абатай Айбұлан

Тексерген: Иманбекова М.А

Мақсаты: Тасымалдауды жоспарлау ерекшеліктеріне талдау жасау.

0 Жоспар:

- 0* 1) Тасымалдау үдерісінің мәні
- 0* 2) Тасымалдаудың тиімділіктері
- 0* 3) Тасымалдаудың
маңыздылығы мен құрылымы

Тасымалдау үрдісін жобалау

Тасымалдауды ұйымдастыруда логистикалық ағым тасымалдаудың бір бөлігін құрайтын негізгі тиімді тасымалдауды және үрдіс бойынша жобалауы қажет деп қорытындылайтын жоба әдістемелік мазмұнды білдіреді. Бұған өндіріс орнынан тұтыну орнына дейін жүкті тасымалдаудың жоғарғы тиімділігін қамтамасыз ететін ұйымдастырушылық және техникалық мүмкіндіктердің шешімін іздеулер сәйкес келеді.

Келесі 2-суретте жүкті тасымалдаудың принципияльды сұлбасы көрсетілген: I – жүкті көрсететін пункт; II – жүкті жобалайтын пункт; III - тасымалдаушы кешен; W_r – жүкті алушының қажеттілігі; W^k – тасымалдау кешенінің жоспарлы тасымалдау мүмкіндігі; W_k – тасымалдау кешенінің нақты тасу мүмкіндігі; WQ – көліктік өнім; O_1, O_2, O_3 – операторлар.

Тасымалдауды жоспарлау –
тасымал қызметінің тиімділігін
арттырады.

- Заманауи құрылыс жүктердің қомақты көлемін үлкен арақашықтыққа тасымалдаумен тығыз байланысты. Мысалы, 1 м³ өндірістік нысанды құрастыру үшін орташа есеппен 0,15 т жүктерді тасымалдау керек;
- азаматтық құрылыста 1 м³ нысанға 0,4 т тасымалданатын жүк келеді.

- Жүк ағыны деп уақыт бірлігіндегі көліктік жолдың белгілі бір бөлігі бойынша тоннада алынған жүктерді тасымалдаудың қарқындылығын айтамыз.
- Тасымалдау арақашықтығында әрбір жүк бойынша жүк ағындарының қосындысы жалпы тонна-километражді құрайды.

- Жүктерді тасымалдау үшін құрылыста көліктің келесі түрлерін қолданады :
- автомобильді – кеңінен таралған (тасымалдаудың 85 % дейін);
- ауыр жүктерді тасымалдау үшін, әсіресе жол болмаған жағдайда тракторлы;
- сыртқы (барлық тасымалдаудың 10 % дейін) және аз жағдайда – ішкі аудандық тасымалдауларға арналған темір жол ;

- ауыр жүкті ұшақтар, тікұшақтар немесе арнайы көліктік дирижабльдер көмегімен жүктерді қол жетімсіз аудандарға жеткізуге арналған әуе көлігі;
- өзендер мен тоғандар бойымен жеткізу немесе баржаларға тіркеу арқылы жүктерді тасымалдауға арналған су көлігі;
- құрылыс жүктерді ішкі құрылыс пен нысанды орын ауыстырулар үшін арнайы көлік түрлері (құбыр арналар, арқан жолдар, конвейерлер және т.б.).

- Су көлігі көліктік, жүк, қызметтік-қосымша және техникалық бола алады.
- Оны су ауданы бойынша үлкен арақашықтыққа жүктерді тасымалдау үшін қолданылады.

Тасымалдауды жоспарлау – сенімділікті,
сапалылықты, тиімділікті айқын көрсетеді

ҚР-ның көлік жүйесі тасымалдау
қызметін мүлтіксіз атқарып келеді

Тасымалдауды жоспарлау – мәлімет жинау , тасымалданатын тауар көлемін анықтау, тасымал қызметін жүзеге асыратын тиімді көлік түрін таңдау сияқты бірнеше бөлімдерден тұрады.

Қорытынды:

Нарықтық экономикада тасымал қызметінің алар орны ерекше. Тасымалдау қызметі ұдайы өндірістің барлық сатысындағы игіліктерді тасымалдаумен тікелей байланысты. Тасымалдау қызметінің дамуы – экономиканың дамуымен сипатталады.